

Kirsebærkornel til maskinhøst

De mørkerøde frugter på kirsebærkornel er nemme at maskinhøste, men afgrøden er vanskelig at dyrke, da blomsterne er udsat for frost, og bærrerne modner uens

✍ Hanne Lindhard, hlp@hortiadvise.dk,
og Helle Mathiasen, HortiAdvice samt
Martin Jensen, AU Årsløve

📷 Kim F. Nielsen

Kirsebærkornel, *Cornus mas*, kommer oprindeligt fra Sydeuropa, men trives fint i Danmark. Den er ret almindelig i danske haver og hegn. Meget tidligt omkring 1. april springer de talrige, små gule blomster ud, inden bladene springer ud. Blomsterne skal insektbestøves, så bestøvning kræver, at der i blomstringsperioden er nogle solrige, varme dage med aktive insekter. Bærsætning kræver fremmedbestøvning, derfor skal der plantes mindst to sorter.

Økologisk dyrkning.

Kirsebærkornel er med i Danbær-projektet med to forholdsvis storfrugtede og frugtbare sorter: Kasanlager og Jolico, der bliver henholdsvis to og tre meter høje. Buskene blev plantet i foråret 2016 med en planteafstand på 1,5 m og dyrket efter økologiske retningslinjer. De er holdt mekanisk rene for ukrudt og for-årsgødning med 50 kg kvælstof fra pilleret kyllingemøg.

Kirsebærkornel har modsatte knopper. De betyder, at unge planter naturligt får to ligeværdige grene. For at tilstræbe en spindeltræsform og dermed lette maskinhøst blev det ene skud fjernet ved plantning. Planterne er meget svagt voksende og perfekt spindeltræsformede, men træerne fylder her i fjerde vækstsæson stadig ikke pladsen ud. De bør eventuelt plantes på 80-100 cm afstand.

Træformen er perfekt til maskinhøst, og frugterne rystes pænt af ved modenhed.

Bærrerne

Bærrerne er orangerøde, tønedeformede og syrlige ved modenhed og anbefales anvendt til marmelade, sorbet, sirup, saft, vin, likør og snaps. Smagen er let bitter/sur, men disse udvalgte sorter har højere sukkerindhold. Sorten Kasanlager får op til 3 cm store frugter. Høsten af

Orangerøde, tønedeformede - uens modne - bær høstet med maskine. De kan anvendes til marmelade, sirup, saft, vin, snaps med mere.

Blomstringstidspunkt, høsttid og udbytte af to sorter af kirsebærkornel 2017-2019.

Sort	Begynd. blomstring dato			Høst dato			Udbytte gram pr. busk		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Kasanlager	11/4	3/4	25/3	-	28/8	-	0	268	0
Jolico	11/4	3/4	25/3	-	17/9	-	0	506	0

De 3 cm store, orangerøde, tønedeformede frugter af kirsebærkornel er nemme at høste med maskine, men afgrøden anbefales ikke til erhvervsmæssig produktion, da produktionen er usikker.

Danbær

- I projektet Danbær undersøges 12 arter og 32 sorter af nye bærkulturer for egnetheden til dyrkning og maskinhøst under danske forhold.
- Danbær er støttet af Promilleafgiftsfonden for frugtavl og gartneribrug.

kirsebærkornel foregik primo september i 2018, som er det eneste år, der har været frugter på træerne.

Risiko ved produktion

Målet med Danbær-projektet er at finde alternative bær til maskinhøst og ekstensiv produktion. Kirsebærkornel er nem at høste med maskine, men frugterne modner uens og er uens farvede ved høst, og er derfor ikke egnet til maskinhøst. På grund af den tidlige blomstring og risiko for frostskaade på blomsterne samt risiko for dårlig bestøvning ved køligt vejr i blomstringen kan vi ikke anbefale en erhvervsmæssig produktion af kirsebærkornel.

Kirsebærkornel er egnet som uklippet og klippet hæk, alternativt kan buskene bruges fritstående eller i beplantninger. ■